EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

11. juuni 2009 *

Kohtuasjas C-521/07,

mille ese on EÜ artikli 226 alusel 23. novembril 2007 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: P. van Nuffel ja R. Lyal, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Madalmaade Kuningriik, esindajad: C. M. Wissels ja D. J. M. de Grave,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud J.-C. Bonichot (ettekandja), K. Schiemann, L. Bay Larsen ja C. Toader,

kohtujurist: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Madalmaade Kuningriik ei ole Madalmaades asuvate äriühingutega samadel tingimustel vabastanud maksustamisest Islandil ja Norras asuvatele äriühingutele makstavaid dividende, siis on Madalmaade Kuningriik rikkunud 2. mai 1992. aasta Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (EÜT 1994, L 1, lk 3; ELT eriväljaanne 11/52, lk 3; edaspidi „EMP leping") artiklist 40 tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

EMP leping ja ühenduse õigus

2 EMP lepingu artikkel 40 näeb ette:

„Käesoleva lepingu raames ei seata lepinguosalistele mingeid piiranguid [Euroopa Ühenduse] liikmesriikide või [Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA)] riikide residentidele kuuluva kapitali liikumise suhtes ega diskrimineerita kodakondsuse, elukoha või kapitali investeerimiskoha alusel. Käesoleva artikli kohaldamiseks vajalikud sätted on esitatud XII lisas."

3 Nimetatud XII lisa „Kapitali vaba liikumine" viitab nõukogu 24. juuni 1988. aasta direktiivile 88/361/EMÜ asutamislepingu artikli 67 rakendamise kohta (EÜT L 178, lk 5; ELT eriväljaanne 10/01, lk 10).

4 Selle direktiivi artikli 1 lõige 1 sätestab:

„Ilma et see piiraks järgnevate sätete kohaldamist, peavad liikmesriigid kaotama liikmesriikide residentide vahelise kapitali liikumise piirangud. […]"

5 Sama direktiivi artikkel 4 näeb ette:

„Käesolev direktiiv ei piira liikmesriikide õigust võtta kõiki vajalikke meetmeid, et vältida muu hulgas maksustamist […] käsitlevate õigusnormide rikkumist […]

Nende meetmete ja selle korra kohaldamine ei tohi takistada ühenduse õiguse kohast kapitali liikumist."

Siseriiklik õigus

6 23. detsembri 1965. aasta Wet op de dividendbelasting'i (dividendimaksu seadus, edaspidi „Wet DB") artikli 1 lõige 1 sätestab:

„Mõiste „dividendimaks" all mõistetakse otsest maksu, mida maksavad isikud, kes – otse või sertifikaatide näol – saavad tulu aktsiaseltside, osaühingute, usaldusühingute ja teiste Madalmaades asuvate, täielikult või osaliselt osadeks jaotatud kapitaliga äriühingute aktsiatelt, eelisaktsiatelt ja neile antud laenu intressidelt, mis on nimetatud 1969. aasta ettevõtte tulumaksuseaduse [Wet op de vennootschapsbelasting 1969, edaspidi „Wet Vpb"] artikli 10 lõike 1 punktis d."

7 Wet DB artikkel 4 näeb ette:

„1. [Wet Vpb] artikli 10 lõike 1 punktis d märgitud aktsiatelt, eelisaktsiatelt ja laenuintressidelt tekkivalt tulult maksu kinni ei peeta, kui:

a) [Wet Vpb] artiklis 13 sätestatud osaluse maksuvabastus või nimetatud seaduse artiklis 13aa sätestatud osaluse kompenseerimine kehtib eeliste suhtes, mis tulu saaja saab nendest aktsiatest, eelisaktsiatest ja laenuintressidest, ja see osalus on osa tema ettevõtte varast, mille kaudu ta Madalmaades tegutseb.

[…]

2. Maksu ei peeta kinni [Wet Vpb] artikli 10 lõike 1 punktis d nimetatud aktsiatelt, eelisaktsiatelt ja laenuintressidelt tekkivalt tulult, kui tulu saaja on Euroopa Liidu teises liikmesriigis asuv ühing, mis vastab järgmistele tingimustele:

1) tulu saaja ja maksukohustuslane tegutseb juriidilises vormis, mis on loetletud nõukogu 23. juuli 1990. aasta direktiivi 90/435/EMÜ eri liikmesriikide emaette-võtjate ja tütarettevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (EÜT L 225, lk 6; ELT eriväljaanne 09/01, lk 147) lisas või nimetatud ministri määruses;

2) tulu jaotamise päeva seisuga on tulu saajal vähemalt 5% osalus maksukohustuslase sissemakstud aktsiakapitalis või tal on selle päeva seisuga maksukohustuslases osalus, millele juhul, kui tulu saaja asuks Madalmaades, kohaldataks [Wet Vpb] artikli 13 lõikeid 5 või 14;

3) tulu saaja ja maksukohustuslane kuuluvad nende asukohaliikmesriigis ilma valikuvõi vabastamisvõimaluseta maksustamisele nimetatud direktiivi artikli 2 punktis c osundatud maksuga, millega selles liikmesriigis maksustatakse kasumit;

4) tulu saajat ja maksukohustuslast ei peeta asukohaliikmesriigis kolmanda riigiga sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingu sätete kohaselt maksustamise mõttes ühendusevälise riigi residendiks;

[…]”

8 Wet Vpb artikkel 13 sätestab:

„1. Kasumi kindlaksmääramisel ei võeta arvesse osalusest tekkivaid eeliseid ega kulutusi, mis tekivad seoses selle osaluse omandamise või võõrandamisega (osaluse maksuvabastus).

2. Osaluseks loetakse olukorda, kus maksukohustuslasest äriühingul:

a) on vähemalt 5% osalus äriühingu sissemakstud aktsiakapitalis, mis on täielikult või osaliselt jaotatud aktsiateks;

b) […]”

9 Islandil ja Norras asuvate äriühingute osas puuduvad Madalmaade õiguses erisätted, mis võtaksid arvesse asjaolu, et Islandi ja Norra äriühingud võiksid tugineda EMP lepingu artiklile 40. Nende EMP lepingu osalisriikidega on sõlmitud kahepoolsed topeltmaksustamise vältimise lepingud, mille kohaselt ei maksustata dividendimaksuga siis, kui osalus Madalmaade äriühingus on vähemalt 10% (Madalmaade Kuningriigi ja Islandi Vabariigi vahel 25. septembril 1997 sõlmitud tulu- ja kapitalimaksu käsitleva lepingu artikkel 10) või vähemalt 25% (Madalmaade Kuningriigi ja Norra Kuningriigi vahel 12. jaanuaril 1990 sõlmitud tulu- ja kapitalimaksu käsitleva lepingu artikkel 10).

Kohtueelne menetlus

10 Leides, et Madalmaades koheldakse selle liikmesriigi äriühingutele makstavaid dividende soodsamalt kui teiste liikmesriikide ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) osalisriikide äriühingutele makstavaid dividende ning et seetõttu ei täida Madalmaade Kuningriik talle EÜ artiklist 56 ja EMP lepingu artiklist 40 tulenevaid kohustusi, saatis komisjon 18. oktoobril 2005 märgukirja, milles palus nimetatud liikmesriigil esitada selgitused.

11 Kuna Madalmaade Kuningriik piirdus üldsõnalise vastusega ning ei esitanud sisulisi selgitusi, siis esitas komisjon 6. juulil 2006 põhjendatud arvamuse, milles kordas samu etteheiteid ja kutsus seda liikmesriiki võtma arvamuse järgimiseks vajalikke meetmeid kahe kuu jooksul arvamuse kättesaamisest.

12 Madalmaade Kuningriik vastas nimetatud arvamusele 7. septembri 2006. aasta kirjaga, milles täpsustas, et Wet DB-d muudetakse alates 1. jaanuarist 2007 selles osas, mis puudutab teistes EÜ liikmesriikides asuvatele äriühingutele makstavaid dividende. Selle muudatusega, mis tehti enne käesoleva hagiavalduse esitamist, võeti vastu Wet DB artikli 4 lõige 2, mis on ära toodud käesoleva otsuse punktis 7.

13 Madalmaade Kuningriik väitis seevastu EMP lepingu artikli 40 väidetava rikkumise kohta, et Madalmaade asjaomased õigusnormid ei takista kapitali vaba liikumist ning isegi kui see oleks nii, siis oleks tegemist õigustatud takistusega.

14 Mööndes, et Wet DB artikli 4 muutmine viis Madalmaade õigusaktid EÜ asutamislepinguga kooskõlla seoses teistes EÜ liikmesriikides asuvate äriühingutega, otsustas komisjon jätkata liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust ja esitada käesoleva hagi seoses EMP lepingu artikli 40 rikkumist käsitleva etteheitega.

Hagi

Poolte argumendid

15 Komisjon toob välja, et Euroopa Kohus leidis 23. septembri 2003. aasta otsuses kohtuasjas C-452/01: Ospelt ja Schlössle Weissenberg (EKL 2001, lk I-9743, punktid 28, 29 ja 32), et EMP lepingu artiklil 40 ja selle XII lisal on sama kohaldamisala, mis on EÜ artikli 56 sisuliselt identsetel sätetel. Lisaks väidab komisjon, et EFTA kohus on jõudnud samale järeldusele 23. novembri 2004. aasta otsuses E-1/04: Fokus Bank *vs.* Norra (*EFTA Court Report*, lk 22, punkt 23) ja 1. juuli 2005. aasta otsuses E-10/04: Paolo Piazza (*EFTA Court Report*, lk 100, punkt 33).

16 Komisjon on seisukohal, et Madalmaade õigusnormide alusel esineb diskrimineerimine viisis, kuidas maksustatakse Madalmaades või nüüd ka ühenduse teises liikmesriigis asuvale äriühingule makstud dividende ja dividende, mida makstakse Islandil või Norras asuvale äriühingule.

17 Komisjon toob nimelt välja, et Madalmaade äriühingu dividendid, mida makstakse teisele Madalmaade äriühingule või mõne teise ühenduse liikmesriigi äriühingule, on esimesena nimetatud äriühingu dividendimaksust vabastatud, kui teisel äriühingul on esimese äriühingu kapitalis vähemalt 5% osalus, samas kui Madalmaade äriühingu dividendid, mida makstakse Islandil või Norras asuvale äriühingule, on maksust vabastatud üksnes juhul, kui dividende saava äriühingu osalus asjaomase Madalmaade äriühingu kapitalis on vähemalt 10% (Islandi äriühingute puhul) või 25% (Norra äriühingute puhul).

18 See diskrimineerimine rikub kapitali vaba liikumise põhimõtet, sest selle tulemusel on Islandil ja Norras asuvatel äriühingutel Madalmaade äriühingutesse investeerimine

ebasoodsam kui Madalmaades või teistes ühenduse liikmesriikides asuvatel äriühingutel. Lisaks teeb see Madalmaade äriühingule raskemaks juurde meelitada Islandi või Norra kapitali, võrreldes Madalmaadest või mõnest teisest ühenduse liikmesriigist pärineva kapitaliga.

19 Komisjon toonitab, et Euroopa Kohus on 8. novembri 2007. aasta otsuses kohtuasjas C-379/05: Amurta (EKL 2007, lk I-9569, punkt 28) seoses teistes liikmesriikides asuvatele äriühingutele makstavate dividendidega, mis selles kohtuasjas tähtsust omaval ajavahemikul ei olnud maksust vabastatud samamoodi nagu Madalmaade äriühingutele makstud dividendid, juba sedastanud, et selline diskrimineerimine on vastuolus EÜ artikliga 56.

20 Nii nagu nimetatud kohtuasjaski saab kõnealuseid maksuõigusnorme pidada ühenduse õigusega ja seega EMP lepinguga kooskõlas olevaks üksnes juhul, kui erinev kohtlemine puudutab olukordi, mis ei ole objektiivselt võrreldavad või kui seda saab õigustada ülekaaluka üldise huvi tõttu.

21 Komisjon väidab – mida Madalmaade Kuningriik vaidlustab –, et Islandi ja Norra äriühingute olukord on objektiivselt võrreldav Madalmaade äriühingute olukorraga situatsioonis, mis puudutab niisuguste Madalmaade äriühingute kasumi topeltmaksustamise riski, milles neil on osalus.

22 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et meetmeid, mille eesmärk on niisugusel juhul vältida topeltmaksustamist, tuleb laiendada kõikidele välismaistele äriühingutele, kelle suhtes kehtivad kapitali vaba liikumist sätestavad normid. Komisjon viitab selles osas 14. detsembri 2006. aasta otsusele kohtuasjas C-170/05: Denkavit Internationaal ja Denkavit France (EKL 2006, lk I-11949, punkt 37).

23 Komisjon möönab, et EÜ artikli 58 alusel ja käesoleval juhul direktiivi 88/361 artikli 4 alusel, mida mainitakse EMP lepingu XII lisas ning mille kohaselt on liikmesriikidel õigus „võtta kõiki vajalikke meetmeid, et vältida muu hulgas maksustamist […] käsitlevate õigusnormide rikkumist", võib riigi seadusandja võtta vastu meetmeid, et võidelda siseturu vabaduste kuritarvitustega eeskätt kapitali vaba liikumise osas.

24 Need meetmed peavad siiski olema taotletava eesmärgiga proportsionaalsed. Madalmaade Kuningriik ei osunda, milliste kuritarvituste vastu võideldakse, kui keeldutakse dividendimaksust vabastamast Islandil või Norras asuvatele äriühingutele makstavaid dividende.

25 Madalmaade Kuningriik väidab, et ühenduse liikmesriikide vahelisest kapitali vabast liikumisest tulenevaid kohustusi ei saa niisama lihtsalt kanda üle ühenduse liikmesriikide ja EFTA liikmesriikide – Islandi Vabariik ja Norra Kuningriik – vahelistele suhetele. See tuleneb asjaolust, et kahes viimases nimetatud riigis ei ole kohaldatav nõukogu 19. detsembri 1977. aasta direktiiv 77/799/EÜ liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otsese maksustamise valdkonnas (EÜT L 336, lk 15; ELT eriväljaanne 09/01, lk 63), mida on muudetud nõukogu 16. novembri 2004. aasta direktiiviga 2004/106/EÜ (ELT L 359, lk 30, edaspidi „direktiiv 77/799").

26 Madalmaade Kuningriik leiab, et võitlus maksupettuste ja kuritarvitustega ei ole ainus õigustus, miks tema õigusnormide kohaselt maksustatakse erinevalt ühenduse liikmesriikides asuvatele äriühingutele makstavaid dividende ja dividende, mis makstakse Islandil ja Norras asuvatele äriühingutele.

27 Lisaks nõudele, et osalus peab olema vähemalt 5% kapitalist, näevad need õigusnormid dividendide saajale ette veel kaks tingimust, millele viimane peab kõnealuse maksuvabastuse saamiseks vastama, kusjuures need tingimused kehtivad ka ainult riigisiseste olukordade puhul ning ei ole diskrimineerivad, nähes ette, et dividendide saaja peab esiteks olema tulumaksukohustuslane ja teiseks olema dividendide lõplik saaja.

28 Nende tingimuste järgimist saab liikmesriikide vahel kergesti kontrollida tänu direktiivi 77/799 kohustuslikule iseloomule, samas kui Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigiga sõlmitud kahepoolsed lepingud ei ole ühenduse õigusaktid, mistõttu liikmesriigil või komisjonil ei ole võimalik Euroopa Kohtus nõuda neist tulenevate kohustuste täitmist.

29 Madalmaade Kuningriik väidab seega, et ühenduse õigusakti puudumine tema suhetes Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigiga õigustab erinevaid tingimusi, mis on ette nähtud neis kahes riigis asuvatele äriühingutele kuuluvate osaluste eest makstavate dividendide maksudest vabastamisele.

30 Selles osas rõhutab komisjon seevastu asjaolu, et asjaomased kahepoolsed lepingud on nimetatud riikidele kohustuslikud. Isegi kui rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste järgimist on raskem saavutada kui ühenduse õigusest tulenevate kohustuste järgimist ühenduse raames, ei tähenda see, et need lepingud ei oma tähtsust, kui vastatakse küsimusele, kas Islandi ja Norra äriühingute diskrimineerimine on proportsionaalne taotletava eesmärgiga, nimelt dividendimaksu sissenõudmisega.

31 Peale selle ei tõenda Madalmaade Kuningriik ega isegi mitte väida, et Islandi Vabariik või Norra Kuningriik oleksid nimetatud lepingutest tulenevaid kohustusi rikkunud või nende kohaldamisel oleks esinenud raskusi või põhjendamatut hilinemist.

Euroopa Kohtu hinnang

32 EMP lepingu üks peamisi eesmärke on ellu viia võimalikult täielikult terves EMP-s kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine nii, et ühenduse territooriumil loodud siseturg laieneks EFTA-riikidele. Sellest lähtuvalt püüavad mitmed nimetatud lepingu sätted tagada, et lepingut tõlgendataks kogu EMP-s võimalikult ühetaoliselt (vt 10. aprilli 1992. aasta arvamus 1/92, EKL 1992, lk I-2821). Euroopa Kohtu ülesanne on selle raames tagada, et neid EMP lepingu sätteid, mis on sisult identsed EÜ asutamislepingu omadega, tõlgendataks liikmesriikides ühetaoliselt (eespool viidatud kohtuotsus Ospelt ja Schlössle Weissenberg, punkt 29).

33 Siit tuleneb, et kui kapitali vaba liikumise piiranguid EMP osalisriikide kodanike vahel tuleb hinnata nimetatud lepingu artikli 40 ja XII lisa alusel, siis on neil sätetel samasugune kohaldamisala kui sisult identsetel EÜ artikli 56 sätetel (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Ospelt ja Schlössle Weissenberg, punkt 32).

34 Lisaks sellele jääb ühenduse tasandil ühtlustamis- või harmoneerimismeetmete puudumisel liikmesriikidele pädevus määratleda ühenduse õigust järgides välislepingutega või ühepoolsete meetmetega maksualase pädevuse jaotuse kriteeriumid, pidades eelkõige silmas topeltmaksustamise kaotamist (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Amurta, punktid 16 ja 17).

35 See pädevus ei võimalda neil aga kohaldada meetmeid, mis on EÜ asutamislepinguga või EMP lepingu sarnaste sätetega tagatud liikumisvabadusega vastuolus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Amurta, punkt 24).

36 Käesoleval juhul näevad Wet DB artiklid 4 ja 4a koosmõjus Wet Vpb artikliga 13 ette, et maksust vabastatakse need dividendid, mille saajateks on liikmesriigis asukohta omavad äriühingud. Wet DB artikli 4 lõike 2 punkti 2 kohaselt kohaldatakse seda maksuvabastust dividendidele, mille saajateks on teises liikmesriigis asukohta omavad äriühingud, kellel on vähemalt 5% osalus dividendi maksva residendist äriühingu sissemakstud kapitalis.

37 Topeltmaksustamise vältimise lepingute alusel, mis Madalmaade Kuningriik on sõlminud EMP osalisriikide Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigiga, saab dividendide maksuvabastust kohaldada Islandi või Norra äriühingutele makstavatele dividendidele üksnes siis, kui neil on Madalmaade dividende maksvas äriühingus vähemalt vastavalt 10% või 25% osalus. Sellega seoses tuleb tõdeda, et need äriühingud ei ole erinevalt liikmesriigis asukohta omavatest äriühingutest kaitstud topeltmaksustamise ohu eest, kui neil on Madalmaade dividende maksvas äriühingus üle 5% osalus, mis on aga vastavalt väiksem kui 10% või väiksem kui 25%.

38 See erinevus kohaldatavates maksueeskirjades ühelt poolt ühenduse liikmesriikides asuvate äriühingute ja teiselt poolt äriühingute vahel, mis asuvad kahes EMP asjaomases osalisriigis ning mille suhtes kehtib EMP lepingu artiklis 40 ette nähtud soodustus samamoodi kui esimesena nimetatud äriühingute suhtes kehtib EÜ artikli 56 soodustus, paneb dividendide maksustamise osas halvemasse positsiooni Islandi äriühingud, kellel on Madalmaade äriühingus 5% ja 10% vahel olev osalus ja Norra äriühingud, kellel on see osalus 5% ja 25% vahel.

39 Selline erinev kohtlemine dividendide maksustamise viisis, mis puudutab Islandil ja Norras asuvatele äriühingutele makstavaid dividende võrreldes ühenduse liikmesriikides asuvatele äriühingutele makstavate dividendidega, võib pärssida kahes esimeses riigis asuvate äriühingute investeeringuid Madalmaadesse. Lisaks raskendab see Madalmaade äriühingu jaoks Islandi või Norra kapitali juurdemeelitamist võrreldes Madalmaadest või mõnest teisest ühenduse liikmesriigist pärineva kapitaliga. Seega on tegemist kapitali vaba liikumise piiramisega, mis on EMP lepingu artikliga 40 põhimõtteliselt keelatud.

40 Siiski oleks otstarbekas uurida, kas see kapitali vaba liikumise piirang võib olla õigustatud EÜ asutamislepingu sätete alusel, mis on põhilises osas võetud EMP lepingusse.

41 Madalmaade Kuningriik leiab, et Islandil ja Norras asuvad tulu saavad äriühingud on eriolukorras vastavalt EÜ artikli 58 lõike 1 punktile a, mille kohaselt EÜ artikli 56 sätted ei mõjuta liikmesriikide õigust kohaldada oma maksuseaduste vastavaid sätteid, mis eristavad maksumaksjaid nende elukoha põhjal.

42 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et siseriiklikke maksuõigusnorme saab pidada kapitali vaba liikumist käsitlevate EÜ asutamislepingu sätetega kooskõlas olevaks, kui erinev kohtlemine puudutab olukordi, mis ei ole objektiivselt võrreldavad või kui erinev kohtlemine on õigustatud ülekaaluka üldise huvi tõttu (vt eespool viidatud kohtuotsus Amurta, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika).

43 Seega tuleb kontrollida, kas dividendimaksust vabastamise aspektist on dividende saavad liikmesriigis asuvad äriühingud ja dividende saavad Islandil ja Norras asuvad äriühingud võrreldavates olukordades.

44 Madalmaade Kuningriik väidab, et erinev olukord, millele ta tugineb, seisneb asjaolus, et nende kahe kõnealuse EMP osalisriigiga sõlmitud kahepoolse lepingu alusel ei ole võimalik tagada, et asjaomased dividende saavad äriühingud täidaksid tegelikult Wet DB artikli 4 lõikes 2 liikmesriikide äriühingutele esitatud nõudeid, nimelt esiteks tegutseksid juriidilises vormis, mis on loetletud direktiivi 90/435 lisas või nimetatud ministri määruses, ning teiseks oleksid oma asukohaliikmesriigis ilma valiku- või vabastamisvõimaluseta tulumaksukohustuslased.

45 Madalmaade Kuningriik tugineb oma argumentatsioonis direktiivi 77/799 sätetele. Selle õigusakti kohaselt, mille eesmärk on võidelda rahvusvahelise maksude tasumisest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimisega, vahetavad liikmesriikide pädevad asutused igasugust teavet, mis võimaldab neil õigesti määrata tulu- ja kapitalimaksu.

46 Kuna seda direktiivi ei kohaldata Islandi Vabariigile ja Norra Kuningriigile, siis väidab Madalmaade Kuningriik, et tal ei ole ühegi kohustusliku eeskirja alusel võimalik saada infot kontrollimaks, kas Wet DB artikli 4 lõikes 2 esitatud tingimused on täidetud.

47 Siiski tuleb märkida, et kui selline erinevus maksude vallas asjaomaste riikide kohustuste õiguslikus staatuses võrreldes liikmesriikide omadega võiks õigustada seda, et Madalmaade Kuningriik seab Islandi ja Norra äriühingutele makstavate dividendide maksust vabastamise sõltuvusse selle tõendamisest, kas nad täidavad nõuetekohaselt Madalmaade õigusnormides ette nähtud tingimusi, ei saa sellega õigustada seda, et nimetatud õigusnormid seavad selle maksuvabastuse saamise sõltuvusse tingimusest, et osalus dividende maksvas äriühingus peab olema suurem.

48 Viimasena nimetatud nõue ei ole seotud tingimustega, mis on muidu esitatud kõigile äriühingutele, selleks et neil tekiks õigus kõnesolevale maksuvabastusele, nimelt et neil

oleks kindel juriidiline vorm, et nad oleksid tulumaksukohustuslased ja et nad oleksid makstavate dividendide lõplikud saajad – tingimused, mille täitmist peab Madalmaade maksuhaldur saama tegelikult kontrollida.

49 Selles osas ei nähtu toimiku ühestki dokumendist ning ühtlasi ei tõenda Madalmaade Kuningriik, et osalus äriühingu kapitalis alla 10% või alla 25% mõjutaks kuidagi riski, et pädevale asutusele võidakse anda valeandmeid eeskätt seoses kahes EMP asjaomases osalisriigis asuvate äriühingute maksustamiskorraga, ning et seega oleks sellise suurusega osaluse nõue õigustatud, kuigi sellist nõuet ei ole kehtestatud ühenduse liikmesriikides asuvatele äriühingutele.

50 Järelikult ei saa nõustuda Madalmaade Kuningriigi argumendiga, mille kohaselt on seetõttu, et ühenduse liikmesriikides asukohta omavad äriühingud ühelt poolt ning Islandi ja Norra äriühingud teiselt poolt on erinevates olukordades, õigustatud nõue, et Islandi ja Norra äriühingutel peab olema Madalmaade dividende maksvas äriühingus suurem osalus, selleks et nad saaksid sarnaselt ühenduse liikmesriikide äriühingutega Madalmaade äriühingutelt saadavatelt dividendidelt maksuvabastust.

51 Seda järeldust kinnitab kaudselt asjaolu, et kahepoolsed lepingud, mis Madalmaade Kuningriik on sõlminud Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigiga, seavad Islandi ja Norra äriühingutele makstavate dividendide maksuvabastuse sõltuvusse üksnes tingimusest, et osalus dividende maksvas Madalmaade äriühingus peab vastama teatud tasemele, kusjuures ei nõuta lisaks Wet DB artikli 4 lõikes 2 sätestatud teiste tingimuste täitmist.

52 Eeltoodust järeldub, et kuna Madalmaade Kuningriik ei ole Madalmaades või ühenduse teistes liikmesriikides asuvate äriühingutega samadel tingimustel vabastanud maksus-

tamisest Islandil ja Norras asuvatele äriühingutele Madalmaade äriühingute poolt makstavaid dividende, siis on Madalmaade Kuningriik rikkunud EMP lepingu artiklist 40 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

53 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Madalmaade Kuningriik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista Madalmaade Kuningriigilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Kuna Madalmaade Kuningriik ei ole Madalmaades või Euroopa Ühenduse teistes liikmesriikides asuvate äriühingutega samadel tingimustel vabastanud maksustamisest Islandil ja Norras asuvatele äriühingutele Madalmaade äriühingute poolt makstavaid dividende, siis on Madalmaade Kuningriik rikkunud 2. mai 1992. aasta Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklist 40 tulenevaid kohustusi.**

2. **Mõista kohtukulud välja Madalmaade Kuningriigilt.**

Allkirjad